No. 2724 Zaterdag 7 Maart 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

De Begroting 1937.

Dezer dagen ontvingen we het ontwerp voor de begroting 1937: onze Curaçaose millioenennota. Vanzelfsprekend heel wat kleiner als de in de laatste jaren althans beruchte **millioenennota van het** moederland; **kleiner zelfs als de begrotingen** van Neerland's grote steden, maar toch is het voor ons van belang, hoe we jaarlijks aan onze 8 millioen komen en wat er zoal mee gedaan wordt.

Schuld aan Moederland.

Na een overzicht over de ramingen en uitkomsten in de laatste jaren, krijgen we in de Memorie van toelichting te horen, dat de schuld aan het Moederland op 31 Dec. 1935 nog slechts ƒ 349.000 bedroeg.

Alleen in het afgelopen jaar werd een bedrag terugbetaald van ƒ 1.851.000.

Behalve echter de overblijvende schuld, zullen we in 1937 nog een slordige 3 ton te betalen hebben aan begrotingstekorten van de dienst in de jaren 1896 en 1897.

Op de terugbetaling van dit voorschot, zo lezen we in Mem. v. toel., wordt nu de Curaçaose middelen dit toelaten, prijs gesteld.

Aan de dikwijls geuite wens, om uit de bijlagen beter te kunnen afleiden, welke bedragen voor elk der eilanden zijn bestemd, wordt zoveel mogelijk in het nieuwe ontwerp voldaan.

Personalia.

Wat de personalia betreft, vinden we in deze begroting een aanmerkelijke uitbreiding van personeel: zo zal op de Gouvernementssecretarie een 2e hoofdcommies worden aangesteld. Voor Aruba vinden we aangevraagd een commies bij de belastingen en een commies als chef van het postkantoor, welk ambt **van dat van ontvanger zal gescheiden worden.**

Voor de belastingen wordt aangevraagd uit Holland voor 4 jaar te laten uitkomen een surnumerair alsmede een commies-verificateur. Verder worden voor deze dienst 3 deurwaarders aangevraagd (1 voor Aruba) en zullen verschillende Kommiezen in vaste dienst worden aangesteld.

Op Openbare Werken wordt een assistent-hoofd der werkplaatsen gevraagd. Schrijvers worden aangevraagd voor haast alle takken van dienst.

Onderwijs.

Ook het onderwijs in dit gebiedsdeel vraagt steeds uitbreiding.

Op St. Nicolaas zal een nieuwe openbare school gebouwd moeten worden.

En van het bijzonder onderwijs wordt uitbreiding gevraagd voor de scholen van Pietermaai, Wishi, Montagne, Bonaire en Oranjestad op Aruba.

Ook hoorden wij, dat de Fraters een school zullen beginnen op St. Nicolaas te Aruba; in deze begroting echter vinden we er nog geen melding van.

Onderhoud.

Behalve de jaarlijks terugkerende onderhoudskosten, vinden we in deze begroting genoteerd, dat de landsgebouwen op Bonaire een achterstand geleden hebben en nu een extra beurt zullen krijgen.

Zeer aangenaam zal het voor velen zijn, dat de straten op Curaçao de bijzondere aandacht hebben in deze begroting. We hebben in het laatste jaar wel eens gedacht, dat met de aanleg van nieuwe **wegen, het onderhoud der oude vergeten werd.**

We lezen nu, dat op verschillende wegen een nieuwe slijtlaag zal worden aangebracht.

En nu we het hier toch over slijtage hebben, is het wel opvallend, dat onze eerste asphaltweg op Curaçao, nl. de Rodeweg, nog aangelegd menen we onder Ir. Bakker, zich het beste houdt van alle wegen. Toen men een jaar of zes geleden bezig was met de nieuwe asphaltwegen, werd de toengevolgde methode als de beste geroemd en het werk op de Rode weg als oudmodisch veroordeeld.

De praktijk echter heeft geleerd, dat het oude beter is geweest als het nieuwe. Men kan er misschien zijn voordeel mee doen.

Nieuwe werken.

1937 Zal ook nieuwe veerboten brengen en wat van veel groter belang is een nieuwe Kon. Emmabrug.

We hebben hier een jaar of tien geleden een brandende brugkwestie gehad, waarover heel wat woorden gesproken zijn en pennen bladen vol geschreven hebben.

Met het invallen van de crisis geraakten de brugplannen van het openbare leven in de archiefkasten en thans schijnt de bruggenkwestie te zijn opgelost. De Memorie van antwoord althans schrijft: Van een voorlopig ontwerp voor een nieuwe schipbrug, geschikt voor verkeer in beide richtingen met vrachtwagens van 6000 K.G. totaal gewicht en voorzien aan beide zijden van voetpaden ter breedte van twee meter, zijn de kosten geraamd op een bedrag van ƒ 325.000.— De uitvoering van het werk is verdeeld gedacht over de jaren 1937 en 1938.

Onder de nieuwbouw kunnen we verder vermelden de credietaanvrage voor de bouw van een douane-kantoor (ƒ 55.000) op de hoek Handels- en de Ruyterkade en een woning voor den Geneesheer Directeur bij het krankzinnigengesticht te Groot-kwartier (ƒ 15.300)

Pensioenfonds.

Grote sommen zijn in de begroting uitgetrokken voor het nieuwe pensioenfonds.

In het Koninklijk besluit, zegt de Mem. van antwoord, tot oprichting van het Curaçaos Pensioenfonds, zal de bepaling worden opgenomen, dat ten laste van de Curaçaose begroting **als uitkering aan het fonds een bedrag zal worden** uitgetrokken tenminste **gelijk** aan het bedrag, hetwelk in hetzelfde jaar door de ambtenaren als premie voor pensioen wordt gestort, welk bedrag eventueel vermeerderd wordt met het bedrag, hetwelk in de begroting van dat jaar onder de middelen als batig saldo van een vorig dienstjaar is opgenomen.

Algemene kosten.

Onder deze algemene onkosten komen ook nog voor een renteloos voorschot van ƒ 20.000 toegestaan aan het St. Rose hospitaal op St. Martin. Een voorschot van ƒ 20.000 aan de afdeling Volkshuisvesting van de Curaçaose R. K. Volksbond en een renteloos voorschot van ƒ 50.000 voor de uitbreiding van het Gesticht Scherpenheuvel. Dit laatste renteloos voorschot is de helft van de geraamde bouwsom.

Varia.

Onder dit hoofd kunnen we nog mede delen, dat de Gouvernementsradio door reorganisatie thans ƒ 5.000 goedkoper werkt en de landstelefoon eveneens met ƒ 5.000 kon verminderd worden.

Verder heeft deze begroting niets meer uitgetrokken voor de opleiding van Curaçaose jongelieden tot militaire politieagenten, aangezien de opleiding in Nov. 1936 zal zijn voltooid.

Ook zullen in de loop van 1937 de uitgezondenen voor Gouvernementsvroedvrouw hun opleiding hebben voltooid, waarvan er dan 2 op Curaçao zullen geplaatst worden, 1 op Aruba en 1 op Bonaire.

De strategische positie van Nederlands-Indië in de Pacific.

II

door Jhr. G. L. Schorer, Vice-admiraal b.d.

Het negen-mogendheden verdrag.

De vlootbeperking van Washington ging gepaard met de beëindiging van het Engels-Japanse verdrag, dat in de laatste 20 jaar voor deze beide naties door de wederzijdse bescherming van hun belangen in China en Korea, van groot praktisch nut was geweest. Het had Groot-Brittannië gelegenheid gegeven bij het naderen van de grote oorlog zijn maritieme macht in Oost-Azië aanzienlijk te beperken en het had Japan de vrije hand gelaten in de oorlog met Rusland.

Op de Washingtonse conferentie werd tevens vastgesteld in het negen-mogendhedenverdrag, dat de „souvereiniteit en de onafhankelijkheid, zomede de integriteit van China, door hen gerespecteerd zouden worden, dat zij al hun invloed zouden gebruiken om in China gelijke kansen voor handel en industrie van alle naties te verkrijgen en dat zij er zich van zouden onthouden te trachten, er speciale voorrechten te verkrijgen die nadelig zouden zijn voor bevriende rijken."

Brittannië wijzigt zijn koers.

Belangrijker nog dan de vlootbeperking op zichzelf, zijn de nieuwe verhoudingen, die de conferentie meebracht; Gr. Brittanië zag er mee af van haar eeuwenlange suprematie ter zee, het verbrak de banden met Japan en het wendde zich meer toe tot de Ver. Staten.

De Japanners zouden er nooit toe gekomen zijn het Verdrag van Washington te ondertekenen, wanneer hun niet de uiterst belangrijke concessie gedaan was, dat de mogendheden zich verbonden, geen nieuwe versterkte marinebasis aan te leggen in het gebied tusssen 0 **en 30° Noorderbreedte en 180° Oosterlengte.**

Deze bepaling gaf den Japanner tegenover de Amerikanen een vrijwel onaantastbare stelling. Zij liet de Amerikaanse vloot in Oost-Azië zonder een goed versterkte marinebasis. De basis bij Honolulu, dat buiten de vierhoek valt, ligt bijna 4000 mijl van Japan verwijderd, d.w.z. een afstand half zo groot als de zeeweg

De basis te Singapore is bijna gereed, de Britse vloot heeft daar het best mogelijke steunpunt voor de verdediging der Britse bezittingen in Zuid- en OostAzië, van Australië en Nieuw-Zeeland en voor de contrôle der handelswegen tussen Oost-Azië en de Indische Oceaan.

De verdragen van Washington en Londen lopen in 1936 ten einde. Het is op de laatste conferentie gebleken, dat Japan zich niet meer vergenoegde met een toegestane vlootsterkte, die minder is dan die van het Britse Rijk en de U. S. A.

Het heeft bovendien in 1931 door de bezetting van Manchoerije het negenmogendhedenverdrag op ernstige manier geschonden. En hetgeen thans met Noord-China geschiedt, is van hetzelfde laken een pak. Nu de handen van Gr.-Brittannië door het conflict tussen Italië en Abessynië gebonden zijn, grijpt Japan sneller toe dan ooit te voren. Zo zal er van het middel, dat de Ver. Staten en Gr. Brittannië met het verdrag van Washington hadden toegepast om kunstmatig de natuurlijke uitbreidingsdrang van Japan te knotten, weldra niet veel meer overblijven.

Waar zal de bom barsten?

Het onderwerp, de strategische positie van Ned.-Oost-Indië in Oost-Azië, kan men niet zien los van de mate van waarschijnlijk, dat een oorlog tussen twee of meer mogendheden zal uitbreken en die waarschijnlijkheid hangt weer af van de belangen-tegenstellingen tussen die mogendheden.

Een oorlog tussen Japan en China kunnen wij voorbijgaan.

De tegenwoordige verhouding tussen deze twee landen, hoewel zij in zo sterke mate op elkaar aangewezen zijn, ligt tussen vrede en oorlog in, maar al ging die verhouding geheel in oorlog over, Nederlands-Indië zou er zeer waarschijnlijk niet in betrokken worden.

Een dreigend gevaar voor een explosie in Oost-Azië is de verhouding tussen Japan en Rusland.

De drang naar uitbreiding van Japan dateert nog maar sinds het einde der 19e eeuw, die van Rusland is van veel ouder datum; het is het Csarenrijk gelukt de Stille Oceaan tot zijn oostelijke grens te maken. Het drong in Manchoerije, hetgeen geleid heeft tot de Russisch-Japanse oorlog 1904—'05 hoewel de Japanners zich sindsdien daar op de plaats van de Russen genesteld hebben, neemt dit niet weg, dat Rusland nog steeds tracht zijn invloed in Oost-Azië te vergroten.

Buiten-Mongolië, vroeger een buitenprovincie van China, staat thans onder Russische invloed. De rode Russische propaganda in China werd sinds de dagen der Russische revolutie met afwisselend succes voortgezet, ook ten nadele van Japan, dat al bitter weinig voor communisme voelt en in China alleen zijn eigen invloed wil doen gelden. Japan kan bij een chaos in China tenslotte geen belang hebben; wel bij orde en bij vermeerdering van koopkracht van den Chinees en tengevolge daarvan betere afname van de Japanse industrie-artikelen. Daar de Japanners niet alleen meester zijn in Manchoekwo, maar zich ook naar Mongolië uitbreiden en hier de Russen tegenover zich vinden, want beide zijn agressief, zij het ook op verschillende manier, is er alle reden om aan te nemen, dat het in deze hoek ten slotte mis kan lopen.

van Nederland naar Ned.-Indië. Japan kan tengevolge van deze bepaling niets werkelijk ernstigs op militair en maritiem gebied van de U.S.A. te vrezen hebben.

De betekenis van Singapore.

Groot-Brittanië, dat bij de behartiging van zijn overzeese belangen lange tijd vooruit ziet en daarbij een vastberaden politiek volgt, had een dergelijke ver-

De eerste foto van H. M. de Koningin, links, en H. K. H. Prinses Juliana rechts, tijdens een wandeling in Haar vacantieverblijf Igls in Tirol.

Feuilleton.

De Vermoorde vermoord.

30)

— „Zeker en vast is dat 'n man!... Een man die 'n beest wil nabootsen! Maar dat zal ik hem betaald zetten!"

Daarop draaide Max zich om, klom over de balustrade en maakte zich gereed om eraf te springen, maar, op dit ogenblik voelde hij twee armen rond zijn hals en hij hoorde Clémence Bijl — zij was het! — smeken: „Ga niet... Ga toch niet alléén, Max!... wacht tot..."

— „Ik wacht niet...; en laat me maar los!" zei hij bijna ruw.

De jonge vrouw wilde gillen van pijn, want Hartog had haar polsen haast verwrongen om los te komen; maar ze kon zich bedwingen.

Max sprong... en blaren-geritsel deed haar verstaan dat hij werkelijk in de tuin was. Op ditzelfde ogenblik sneed, voor de vierde maal, de kreet door 't huiverig donker.

— „Nu is het ogenblik gekomen om hem uw liefde te bewijzen," zei Clémence tot Mevr. Necchi. „Daareven zei u toch dat ge hem volgen zoudt tot aan het einde der wereld?"

Muriël klom zonder dralen over de balustrade... sprong... en verdween in de duisternis...; **vijf minuten later was ze bij de politie-man, die vóór de villa** stapte.

— „Haastig!" riep ze hem toe, „spoed u!"... M. Hartog is in gevaar... We hebben een kreet gehoord in de tuin, en hebben hem niet kunnen tegenhouden..."

— „Hier langs, mevrouw," zei hij. „De kortste weg nemen."

Hij sprong over de haag, lichtte zich vóór met z'n lamp en, zonder zich verder te bekommeren om de jonge vrouw, drong hij in het struikgewas. Toen hij ter hoogte van het terras kwam, hoorde hij 'n wanhopige gil. Hij liep recht vóór zich uit en eensklaps, in de schijn van z'n lamp, zag hij tegen 'n boom een vrouw staan.

Aan haar voeten lag 'n lijk... met het gezicht naar de grond gekeerd.

XIII.

Wie?

— „Waar ligt hij?" vroeg Wens.

— „In de salon, mijnheer: Vóór tien minuten is de dokter gekomen..."

Samen met den inspecteur trad Vorobeïtchik binnen. Het lijk van Max Hartog lag op een canapé en de dokter die het juist onderzocht had, stond aan het venster, de handen op de rug.

De detective kwam tot bij het lichaam, bekeek het even en: „Op slag dood?..." vroeg hij. De geneesheer knikte...

— **„'t Is verschrikkelijk!" zeide hij, „twee kogels troffen doel;** de dader mikte juist, want elk schot was dodelijk!..."

— „Dus... levensorganen geraakt?..."

— „Rechterlong en hart."

— „Een scherpschutter!..." besloot Wens,... „en dat in zo'n donkere nacht...!"

— „De dader moet een geluidloos wapen hebben gebruikt," verklaarde de inspecteur. „Het kan zowat iets na 10.30 u. geweest zijn, toen Mevr. Necchi buiten kwam."

— „Mme Necchi!... Wat komt die daar?..."

— „Die wilde 10 u. 15 nog op de villa zijn en ik heb haar laten gaan; ik had desaangaande geen orders van u ontvangen."

— „Ja... en dan?..."

— „Het zal dus 10 u. 35 of 10. u. 40 geweest zijn toen die dame op mij kwam toegelopen. Ze zag er radeloos uit en ik begreep dadelijk dat het slachtoffer — Max Hartog — in de tuin was gegaan, omdat zij meende een gil te hebben gehoord..."

— „En had u dit eveneens gehoord?..."

— „Neen, mijnheer... Wel heb ik vijf minuten vóór dat Mevr. Necchi hulp kwam vragen een soort scherpe schreeuw gehoord. Ik dacht evenwel dat het een nachtvogel moest zijn en ik maakte me dus niet ongerust."

— **„Ge hadt aanstonds moeten gaan zien!" merkte Wens aan.**

— „Ik wilde juist gaan toen ik de dame zag komen. Ik ben aanstonds over de haag gesprongen en ben op zoek gegaan naar den jongeman. Toen ik ter hoogte van het terras kwam, hoorde ik een gil, een vrouwengil ditmaal!... Ik sprong vooruit en zag juffrouw Bijl bij het lijk staan. Ze was gek... en ik kon met moeite een paar woorden uitleg krijgen."

— „Uitleg?..."

— „Ziehier!... Ze heeft me gezegd dat ze het slachtoffer gevolgd was in de tuin, maar hem aanstonds kwijtraakte. Ze heeft geroepen en gezocht en toen hoorde ze plots twee doffe knallen. Het scheen haar toe dat de ene knal onmiddellijk volgde op de andere, maar op dit ogenblik kon ze er zich niet van vergewissen dat het werkelijk schoten waren. Ze hoorde takken breken en een paar stonden daarna stiet haar voet tegen het lijk..."

— „Natuurlijk heeft de moordenaar een omwegje gemaakt om niet door de laan te moeten gaan en is achter in de tuin gekomen?..."

— „Dat denk ik ook, mijnheer; ik was van plan hem te achtervolgen, maar ik zag of hoorde niets meer; het was trouwens vergeefse moeite geweest: de kerel had vijf minuten vóór. Ik heb den dokter opgebeld en u verwittigd... En het parket?"

— **„Komt dadelijk!... Ik zou nu Mevr.** Necchi en de gezelschapsdame willen zien... Waar zijn die?..."

— „De eerste zit te wenen in de eetkamer; de andere is in haar slaapkamer!" Wens verliet de kamer; hij was wel enigszins geschokt door de overdreven ambtelijke gevoelloosheid van den inspecteur.

Hij vond Mevr. Necchi met een verouderd, bekreten gezicht. Zoals ze daar zat, nu en dan huiverend onder haar zware bontmantel, leek ze nog de schim slechts van de fleurige jonge vrouw die drie kwartier te voren tot Max Hartog plagend zei: „dat ze wilde heengaan." Het kostte heel wat moeite en geduld om een duidelijk verhaal van de feiten te bekomen; ze weende onafgebroken en de klank van haar woorden doofde in de zakdoek die ze voor de mond hield. Toen ze op alle vragen geantwoord had, vroeg ze hem of ze vertrekken mocht. Wel medelijdend, maar ambtelijk-streng vooral weigerde Wens en liet haar verstaan dat hij zulks niet kon of mocht toelaten, zolang ze niet ondervraagd was door den rechter van instructie. Hij liet haar alleen en ging naar de kamer van Clémence Bijl.

— „Mag ik binnen?..."

Hij hoorde haar heel zwakjes „ja" zeggen en opende de deur. Ze lag op haar bed... bleek... haar ogen dicht, de handen saamgevouwen op haar borst... **ze ademde moeilijk.**

— „Het spijt me zeer in zulke omstandigheden u te moeten lastig vallen," zei Wens, „maar ik moet een paar vragen stellen..." Hij nam een stoel en zette zich naast het bed.

— „U bent, zo 't schijnt, uw verloofde gevolgd in de tuin?... Wat hebt ge toen gezien en gehoord?"

— „Haast niets!... De maan achter de wolken... het was donker... stikdonker! Het enige dat me leiden kon was het ruisen of breken van takken, waar Max langs ging... Maar welhaast hoorde ik ook dát niet meer!"

— „Misschien was Hartog blijven stilstaan om zich op de loer te zetten achter een boom of een struik?"

— „Kan wel... Het kan ook zijn dat toen reeds te ver verwijderd was om hem nog te kunnen horen... hij ging trouwens heel snel, hij liep meer dan hij ging en er was dus spoedig een zekere afstand tussen hem en mij."

— „Had hij geen zaklamp?"

— „Jawel, maar ik geloof niet dat hij ze gebruikt heeft, uit vrees wellicht de aandacht van den „andere" op zijn komst te vestigen. Indien hij het toch gedaan heeft, moet hij reeds tamelijk ver geweest zijn, want ik heb geen licht gezien."

— „Men heeft me gezegd dat u twee schoten hebt gehoord!"

wordt vervolgd.

gaande concessie niet behoeven te doen. Singapore, de aangewezen plaats voor een marinebasis, ligt buiten de vierhoek.

Nederland komt dan in moeilijke positie.

Natuurlijk, een tweede Russisch Japanse oorlog zal de landoorlog zijn en als zodanig van weinig direct belang voor Ned.-Indië, dat er strategisch buiten valt. Maar dit verandert, als, wat geenszins onmogelijk is, de Russen de Ver. Staten aan hun zijde zullen vinden. En bovendien bestaat de mogelijkheid, dat de Russen in de Ned.-Indische zeeën enige hulpkruisers of onderzeeboten zullen laten optreden tegen de Japanse koopvaardij, die haar weg naar de Indische Oceaan in ieder geval door de Indische zeestraten moet kiezen.

Het lijkt misschien wat fantastisch, gelet op de enorme afstand tussen Rusland en Ned.-Indië, maar de geschiedenis bewijst, dat dergelijke fantasiëen dikwijls in werkelijkheid zijn overgegaan. Het laatst nog in de oorlog van 1914—'18, toen de Duitse kruiser „Embden" verscheidene weken in de Archipel rondzwierf en daar verbinding trachtte te verkrijgen met zijn steenkolen-voorraadschepen.

Het Nederlands eskader had de handen vol om neutraliteitsschending te beletten. Het kolen laden in een beschutte baai of op een stille rede, zou een neutraliteitsschending geweest zijn en moest door het eskader coûte que coûte verijdeld worden. In het reusachtige gebied, waar het hier om gaat een taak, die alleen met veel inspanning en veel geluk kon slagen. Gelukkig is die taak toen geslaagd.

Er is niet veel fantasie voor nodig om in te zien, dat in 't hier door mij aangenomen geval, n.l. het geval waarin Russische oorlogsschepen de Japanse handelsschepen nabij de Indische zeestraten zullen opwachten, de Japanners, wier marine dan toch niet veel te doen heeft, daar hun eigen oorlogsschepen in groter getal tegenover zullen stellen, en dat het gebruik van onze reden, baaien en territoriale wateren daar voor beide bijzonder verleidelijk moet wezen. Men kan wel zeker zijn van een krachtdadig protest van Japanse zijde, wanneer wij niet in staat zullen blijken, de Russen het gebruik van onze wateren onmogelijk te maken.

Het geval is voor ons uitermate gevaarlijk, omdat het Britse Rijk in een Russisch-Japans conflict bijna zeker neutraal zal willen blijven. Het heeft van militair en staatkundig standpunt geen enkel voordeel van een overwinning van een dezer beide partijen, maar des te meer van hun beider verzwakking.

Nederlands-Indië zal dus in dit geval geheel op zichzelf zijn aangewezen, de neutraliteit te handhaven.

Hoe staat Amerika tot Japan?

Thans de vraag of een oorlog tussen de Ver. Staten en Japan waarschijnlijk is.

Een vaste lijn in de politiek der Ver-Staten in Oost Azië valt moeilijk te ontdekken.

Zij hebben altijd met kracht voor het recht van de „open deur" in China geijverd, d.w.z. het recht op gelijke behandeling van alle naties voor hun handel en industrie, in het bijzonder in de z.g. sferen van invloed der verschillende mogendheden. Hier vinden zij de Japanners tegenover zich, die hoe langer hoe meer de deur voornamelijk voor zich alleen geopend willen zien.

Herhaaldelijk hebben de Ver. Staten zich verzet tegen de Japanse uitbreiding in China. Bij de vrede van Portsmouth, die een end maakte aan de Russisch-Japanse oorlog, wendden zij hun invloed aan, om te verhinderen, dat de Japanners in het bezit van Manchoerije kwamen. In en na de grote oorlog verzetten zij zich tegen de inwilliging van de beruchte 21 eisen van Japan, die van de zelfstandigheden van China niet veel zouden hebben overgelaten; opnieuw moesten de Japanners Manchoerije en bovendien Shantung opgeven.

Bij de bezetting van Manchoerije door de Japanners in 1931 lieten de Ver. Staten, hoewel vergeefs, een krachtiger taal horen dan de Volkenbond en toen in 1934 Eiji Amau, de chef van de pers-afdeling van het Japanse departement van Buitenlandse Zaken, zijn opzienbarende verklaring gaf, waarin hij van de speciale positie van de Japanners in China sprak en andere mogendheden het recht ontzegde, China technische of financiële hulp te verlenen waren het de Ver. Staten, die in de meest duidelijke taal tegen deze opvatting stelling namen.

De Ver. Staten zochten in China geen uitbreiding van grondgebied, geen sferen van invloed, maar zij wensten de deur voor hun handel open te houden en zij zetten deze wens kracht bij door versterking van de vloot en door haar te concentreren in de Stille Oceaan, en de vlootbesis op de Hawaï-eiland beter voor zijn doel geschikt te maken.

Voeg men hier nog bij, dat tijdens het presidentschap van Roosevelt de Russische Sovjetrepubliek door de Ver. Staten wel werd erkend, maar Manchoekwo niet, terwijl, lijnrecht ingaande tegen de Japanse eisen, een lening van 50 millioen dollar, voornamelijk in de vorm van katoen, ter beschikking van het Nanking-gouvernement werd gesteld, dan zijn er genoeg gegevens om tot de overtuiging te komen, dat de belangen van de Ver. Staten in Oost-Azië van die aard zijn, dat zij Japan daar niet de vrije hand kunnen laten en zich niet alleen met woorden, maar ook met daden tegen de Japanse agressie moeten verzetten.

Wat staat hier tegenover?

Maar hier staat wel het een en ander tegenover. De handelsbelangen van de Ver. Staten in China, onder cijfers gebracht maken volstrekt geen overweldigende indruk. De United States Departement of Commerce gaf op, dat in 1931 de Amerikaanse, in China geïnvesteerde, bedragen in totaal 256 millioen dollar waren. Bij die 256 millioen komen nog 80 millioen van de Amerikaanse zending.

De investering van Groot-Brittannië en van Japan konden in hetzelfde jaar elk op 1 1.4 milliard dollar geschat worden, dus 3 á 4 maal zoveel.

De export der Ver. Staten naar China was in het eerste halfjaar van 1935 71 millioen gulden en over de laatste 5 jaren gemiddeld slechts 3% van de totale export der U.S.A.

De export van Japan naar China was in het eerste halfjaar van 1935 44 millioen gulden en in de laatste 5 jaar 12½ % van de gehele export, maar deze cijfers moeten belangrijk verhoogd, ja bijna verdubbeld worden, wanneer men ook rekening houdt met de invoer van Japanse goederen, die van uit het Noorden van China worden binnengesmokkeld.

In ieder geval kan men wel zeggen, dat de handelsbelangen der Ver. Staten in China thans niet van die aard zijn om er een oorlog met Japan voor over te hebben, maar het kan natuurlijk zijn, dat zij voor de toekomst China aanzien als de markt bij uitnemendheid voor de Amerikaanse exportgoederen.

De vlootpolitiek van Amerika.

Ook op maritiem gebied laat de politiek der Ver. Staten veel vragen open. Ik vestigde er al de aandacht op, dat de Amerikaanse vloot zich voor 't belangrijkste deel in de Pacific bevindt en dat zij de laatste tijd versterkt is en nog meer zal worden. En dat dit geschied is met 't oog op de politieke toestand in Oost-Azië, is door verantwoordelijke regeringspersonen openlijk uitgesproken. Maar hiermede rijmt zich allerminst het feit, dat de Ver. Staten bij de vlootconferentie van Washington er in toegestemd hebben tussen 0 en 30° Noorderbreedte en 110 en 180° Oosterlengte geen nieuwe versterkte marinebasis aan te leggen, zodat de Amerikaanse vloot bij een optreden tegenover Japan moet steunen op de ruim 3500 mijl van Japan gelegen marinebasis op de Hawaï-eilanden. En nog minder rijmt het zich met het feit, dat in 1933 door het Congres, ondanks het veto van president Hoover, de Hawes Cutting bill werd aangenomen, waarbij de onafhankelijkheid van de Filipijnen werd vastgelegd, volledig in te gaan 10 jaar later. In 1934 werd deze wet nog eenigzins gewijzigd en ook door de Filipijnse volksvertegenwoordiging goedgekeurd; de wijziging bevatte als zeer belangrijke bepaling, dat de marine-steunpunten, — die intussen niet de naam van versterkte basis kunnen verdienen — nog twee jaar na afloop der 10 jaar door de Ver. Staten bezet zouden kunnen blijven, met het oog op de dan er over te voeren onderhandelingen.

Een onbegrijpelijke Politiek.

Het is een verbijsterende politiek. Sinds dat, nu ongeveer 35 jaar geleden, de Filipijnen Amerikaans bezit werden, hebben de Ver. Staten zich alle inspanning getroost om ze uit de toestand, waarin zij na het Spaanse beheer verkeerden, weer op te heffen. De bevolking werd staatkundig en economisch tot ontwikkeling gebracht en de Ver. Staten hadden er een prachtig vooruit gelegen post om hun invloed in Oost-Azië te doen gevoelen; in hun Pacific politiek waren de Filipijnen onmisbaar. De Filipijnen werden binnen de tariefmuren der Ver. Staten opgenomen en binnen die muur kon vooral de suikercultuur tot grote ontwikkeling komen. In 1933 bedroeg de suikerexport 70% van de totale export en van die 70% ging meer dan 90% naar de Ver. Staten.

Niet de drang van de Filipino's om hun onafhankelijkheid te verkrijgen was de reden, dat het Congres de Hawes Cutting bill aannam. De ware reden lag in de pressie, die op het Congres werd uitgeoefend door de financieel geïnteresseerden bij de suikerbietencultuur in de Ver. Staten zelf en bij de rietsuikercultuur op Cuba. Zij wensten de lastige en succesvolle Filipijnse concurrent buiten de tariefmuur te zetten en het is hun wonderwel gelukt.

Wat hier van de suiker gezegd is, geldt ook, hoewel in minder sterke mate, voor de copra en de hennep, terwijl er bovendien een drang was om de Filipino's, die nu eenmaal bereid waren voor veel lager loon te werken dan de bewoners van het vasteland, de binnenkomst in de Ver. Staten verder onmogelijk te maken, evenals dit met de Japanners en Chinezen geschied was.

Over een kleine 10 jaar zullen dus de Filipijnen geheel onafhankelijk zijn en geheel buiten de beschermde Amerikaanse tariefmuur staan. Dat dit met een economische ineenstorting gelijk moet staan, ligt voor de hand; er is geen sprake van, dat, om bij de suikercultuur te blijven, de Filipijnen op de open markt voor dezelfde prijzen kan leveren als die van Java. Het zijn niet de Filipino's zelf, maar de Amerikanen geweest, die het land zo sterk vooruit gebracht hebben en er is niets dat er op wijst, dat de Filipino's in die luttele 10 jaar tijds, waarin zij nog min of meer aan de Amerikaanse leiband lopen, zich de eigenschappen zouden verwerven, die nodig zijn, om het land op peil te houden, waar het nu op staat. Het loslaten van de Filipijnen was een daad, waarbij alle verantwoordelijkheidsgevoel zoek was.

Wat zal Japan doen?

De Japanners zullen de volledige onafhankelijkheid van de Filipijnen met belangstelling afwachten en zich, als de aangewezen helpers in de aanstaande nood beschouwen. Een door hen geprotegeerde onafhankelijkheid in de geest van die van Manchoekwo, is wel het minste wat de Japanse diehards voor ogen moet staan. En de Filipino's, zonder militaire defensie en met de behoefte aan buitenlandse hulp, kunnen niet veel anders doen dan de opgedrongen belangstelling aanvaarden. Tenzij, wat natuurlijk ook mogelijk is, de Ver. Staten na de afloop der 10 jaar ten slotte toch noch een protectoraat over de Filipijnen zullen gaan uitoefenen.

Hoe dit alles verlopen zal, wij weten het niet. Maar het houdt zeer nauw verband met ons onderwerp „de strategische positie van Ned.-Indië in de Pacific", omdat Ned.-Indië in het ene geval de Jappaners vlak bij de deur zal hebben en de Amerikaanse vloot in de Filipijnen vaste voet zal houden, misschien veel vastere voet dan thans, omdat het zeer de vraag is of de marinebasis, na het aanstaande aflopen van het tractaat van Washington, gehandhaafd zal blijven.

Hetgeen ik hier aanvoerde als bewijs van mijn stelling, dat er geen vaste lijn te ontdekken is in de politiek der Ver. Staten, in Oost-Azië, maakt het moeilijk om te kunnen voorspellen of zij het op een oorlog zullen laten aankomen, wanneer Japan doorgaat zijn invloed en grondgebied uit te breiden en daarmede in botsing komt met de tegenwoordige belangen der Ver. Staten of hun toekomstige belangen te veel bedreigt. De mogelijkheid op samenwerking met het Britse Rijk of met Rusland zal hierbij van overwegende invloed zijn.

wordt vervolgd.

De Anti-lawaaicampagne.

Nu de betreffende bepalingen in de Algemene Politie-Keur zulks mogelijk maken, zal de politie er toe over gaan de strijd aan te binden tegen het onnodige en hinderlijke straatrumoer. Dit rumoer, hetwelk zonder twijfel als een plaag van ons eiland en in het bijzonder van onze stad aangemerkt kan worden, wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het onmatig gebruik van autohoorns en claxons.

Veelal geschiedt dit misbruik uit onnadenkendheid, althans men heeft niet het opzet om anderen onnodig te hinderen of het verkeer onveilig te maken.

Dit neemt niet weg, dat dit toch de gevolgen zijn van het onmatig gebruik der auto-hoorns, om welke redenen dan ook ieder alleen reeds moreel verplicht is mede te werken om dit euvel te bestrijden.

Dat hier inderdaad overlast veroorzaakt wordt voor velen, zeer velen, blijkt reeds uit de doorlopende klachten, die de politie-autoriteiten bereiken. Een bewijs is overbodig.

Men denke zich slechts in hoe ondraaglijk het onnodig vele en aanhoudende getoeter moet klinken in de oren van hen, die op het ziekbed liggen. Maar ook zij die gezond zijn, worden veeal niet gespaard. Men denke slechts aan hen die beroeps- of andere omstandigheden zich genoodzaakt zien hun nachtrust op andere uren te genieten, dan de daarvoor meest gebruikelijke. Ook hun wordt onrecht aangedaan wanneer de claxonmaniakken hen in de avond of vroege morgenuren ontijdig wakker loeien.

Denken we ons in, in de omstandigheden van onderwijspersoneel, hetwelk het straatrumoer moet overstemmen om zich voor hun leerlingen verstaanbaar te maken; aan het personeel op kantoren, hetwelk de grootste moeite heeft om de geregeld binnenkomende telefoongesprekken te verstaan, die overstemd worden door het getoeter van buiten.

Zo zijn er nog vele categorieën te noemen, die reikhalzend uitzien naar het ogenblik waarop verbetering zal intreden.

En dan te overdenken dat al deze hinder geen eis is van het moderne verkeer, maar integendeel de veiligheid daarvan in zeer sterke mate benadeeld.

Wanneer door iederen autobestuurder zo weinig mogelijk signalen gegeven werden, dan zouden deze weinig opgemerkt worden.

Een kort signaal in een betrekkelijk niet met rumoer vervulde straat valt op en werkt als een waarschuwing, beantwoordt dus aan het doel.

Lange signalen door verschillende chauffeurs tegelijkertijd gegeven, vloeien ineen en veroorzaken lawaai, zonder nuttig resultaat. Het enkele signaal, hetwelk uit werkelijke noodzaak gegeven wordt, omdat de veiligheid het vordert, wordt door de andere onnodig overstemd, wordt niet opgemerkt en verliest zijn waarschuwend karakter.

Wanneer iedere autobestuurder zich voorneemt om alleen dan te signaleren wanneer zulks absoluut nodig is en alsdan zich beperkt tot een enkel zeer kort signaal, dan zal hem blijken dat hij grote stukken door de stad kan rijden zonder gebruik te maken van hoorn of claxon.

Vanzelfsprekend zal het succes van de anti-lawaai-campagne sterk beinvloed worden door de medewerking, die het publiek hierbij betonen zal.

Want behalve dat autobestuurders direct kunnen mede werken door slechts hoog nodig signalen te geven, kunnen zij bovendien nuttig worden door handelingen na te laten die veelal signalen van anderen uitlokken.

Zo wordt reeds veel bereikt, wanneer iedere bestuurder zoveel mogelijk de rechterzijde van de weg berijdt, niet plotseling van richting verandert of zijn rijtuig daar plaatst waar hij het uitzicht voor anderen belemmert.

Voetgangers kunnen mede werken door niet onnodig op de rijweg te lopen, de weg alleen recht over te steken na zich overtuigd te hebben dat geen snelverkeer nadert.

De politie zal de eerstvolgende dagen hoofdzakelijk de bestuurders, die hiertoe aanleiding geven in waarschuwende zin wijzen op hunne overtredingen.

Na 15 Maart volgt evenwel procesverbaal.

Willemstad, 4 Maart 1936.
De Commandant
der Militaire Politietroepen,
Plaatselijk Hoofd der Politie.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

16 Amerikaanse oorlogsschepen zullen een vriendschapsbezoek brengen aan de Westkust van Zuid Amerika.

In een hoofdartikel dringt het Pauselijk blad de Osservatore Romano er op aan, dat er zo spoedig mogelijk vrede zal gesloten worden tussen Italië en Abessynië, daar het verlies aan mensenlevens ontzettend is.

Bij de Volkenbond is van de Negus antwoord binengekomen, dat hij bereid is tot vredesonderhandelingen door middel van de Bond.

Italië zal heden beraadslagen over het vredesvoorstel van de Volkenbond. De Italiaanse pers is van mening, dat de Volkenbond als zijnde partijdig, niet het lichaam is voor het indienen van een vredesvoorstel.

De Italianen bombardeerden de Engelse Ambulance te Koran bij Addis Abeba.

In zake het bombardement der Engelse Ambulance in Koran, is door Engeland bij Italië geprotesteerd. De ambulance was 2 mijl verwijderd van de naaste militaire post en duidelijk kenbaar. Bovendien was aan de Italiaanse regering mededeling gedaan, dat de Ambulance op weg was van Dessei naar Koran, 3 patiënten zijn gedood. Het personeel bleef ongedeerd.

Volgens officiële berichten hebben 1400 militairen aan de Japanse rebellie deel genomen.

Het schijnt, dat in de Engelse regering verschillende Ministers het niet eens zijn met de mededeling van Eden betreffende de oliesanctie.

(Zie Alg. Overzicht.)

De nieuwe Duitse Zeppelin L.Z. 129, welke 40 M. breed en 250 M. lang is, het grootste luchtschip der wereld, maakte zijn proefvluchten met het grootste succes.

Het schip dient voor het transoceanisch verkeer met de Ver. Staten.

In de Spaanse Regering kwam ter sprake het aftreden van Zamora.

De bekende Kampioene schoonrijden schaats, Sonja Hennie, sloot een filmcontract af met Hollywood.

UIT NEDERLAND.

Er werd een wetsontwerp ingediend ter vergroting van de rijksbegroting teneinde het verouderde materiaal van de Surinaamse landsvaartuigdienst te kunnen vervangen. Het ligt in de bedoeling om na overleg gepleegd te hebben met de belanghebbenden een gemengd bedrijf te stichten. Hierin zullen het rijk zowel als particulieren ieder voor de helft deelnemen.

De plannen voor de nieuwbouw omvatten: een zeeschip, een rivierschip en 5 barkassen voor het verkeer op de kleinere stromen in het binnenland. Totaal zal hier een bedrag van 215.350 gulden mee gemoeid zijn, waarvan 210.000 gulden uit het werkfonds 1934 voorgeschoten zullen worden.

Gedurende de discussies over de onderwerpen marine en vloot verklaarde Van der Bilt met grote nadruk, dat hij tegen het overnemen van Nederland der totaalkosten voor Indische verdediging was. Wijnkoop, daarna het woord nemende, deelde mede dat hij een voorstander van het invoeren van een Inlandse militie is. Minister Colijn antwoordde de sprekers dat hij thans nog niet het juiste ogenblik gekomen acht om een defensiedebat te openen. Slechts wil hij het feit vaststellen dat de enige weg tot het handhaven van onze zefstandigheid is een voldoende weermacht te bezitten en hiertoe moeten alle delen van het Koninkrijk naar vermogen bijdragen. Een gezonde oplossing is dan ook niet te verkrijgen zonder dat Indië een redelijke bijdrage betaalt. Hij dacht niet dat het instellen van een Inlandse militie enige bezuiniging zou bewerkstelligen. De afdeling oorlog en marine werd met 38 tegen 29 stemmen aangenomen. Tegen stemden o.a. de vrijzinnige democraten behalve Joekes en Schilthuis.

Na langdurige besprekingen heeft men de aanstaande wedstrijd tussen Euwe en Aljechin om het wereldkampioenschap schaken op 1 October a.s. vastgesteld te Wenen.

Bij de de Ned. Handelmij. zal gelegenheid bestaan om de 5% aandelen van 1000 gulden om te wisselen tegen stukken van ƒ 600.— met gelijke terugbetaling van ƒ 200. Voor de houders van ƒ 150 gulden aandelen wordt een speciale regeling getroffen.

Woensdag werd de zevende spanning voor de nieuwe brug over de Moerdijk geplaatst. Thans resten nog drie delen van de overbrugging die geplaatst moeten worden.

De Kamer ving aan met de behandeling van de motie Boon, strekkende het treffen van een bijzondere regeling voor de salarissen van ambtenaren en onderwijzers die buiten het gezinsverband staan. De heer Suring meent dat alleen religieuse leerkrachten hieronder vallen. De heer Boon wijzigde de motie in de geest van de kamer en verzoekt de regering overleg te plegen met een in te stellen commissie waarin ook vertegenwoordigers van de ambtenaren zitting zullen hebben. Minister Slotemaker de Bruine merkte op dat de regering haar houding zal bepalen, in verband met de gedurende het debat gemaakte opmerkingen. Aan de motie zal dezelfde aandacht geschonken worden als aan de andere uitspraken van de kamer.

Binnenkort zal een nieuwe reisbelastingswetsontwerp ingediend worden, volgens welk plan gedurende de eerste 8 dagen dat men in het buitenland verkeert 50 cent per dag belasting geheven zal worden. Daarna wordt het 75 cent voor de volgende vier dagen en elke dag langer een gulden. Reizen op Nederlandse schepen, schoolreizen en personen beneden de 18 jaar vallen echter buiten de belasting.

Het nieuwe ontwerp reisbelasting ontketende een ware storm van protesten in het geheel het rijk. De dagbladen spreken in lange artikels hun afkeuring uit, massa's ingezonden stukken werden opgenomen en verschillende reisverenigingen hebben zich met een adres tot den minister gewend. Er werd een wetsontwerp ingediend tot wijziging van de wet op openbare vervoermiddelen, waarbij speciaal de bedoeling is tot regeling van het wilde passagiervervoer over te gaan. De regering besliste tevens dat korting op wethouderspensioenen geoorloofd is.

De regering is voornemens het crediet voor het werkfonds met 20 millioen te verhogen, daar verschilllende nieuwe projecten tot uitvoering gebracht zullen worden.

Volgens het verschenen jaarverslag heeft de Holland-Amerikalijn over het jaar 1935 een voordelig saldo van ongeveer een half millioen bruto gemaakt, dit komt neer op 439.225 gld nettowinst, hetgeen voor afschrijving werd bestemd. De directie toonde zich met de resultaten, de tijdsomstandigheden in aanmerking genomen, wel tevreden en ziet de toekomst hoopvol tegemoet.

Te Haarlem stond voor de rechtbank de Burgemeester van Haarlem terecht, de Heer Maarschalk, beschuldigd van het veroorzaken van dood door schuld bij een aanrijding op de Haarlemmerweg in 1935. De burgemeester, die het feit toegaf, werd veroordeeld tot 2500 gulden boete.

Bij een protestvergadering in Amsterdam tegen het anti-semietische blad „der Sturmer" maakten in de zaal van Bellevue enkele N.S.B.-ers relletjes.

De K. L. M. slaagde de Kamer van Koophandel niet.

SUPPLETOIRE BEGROTING AANGENOMEN.

Koloniale Raad.

Voor een bijna voltallige Raad (alleen de heren Maduro en Martijn waren afwezig) werd Dinsdagavond de suppletoire begroting voor 1936 behandeld.

Bij de ingekomen stukken kregen we te horen, dat als vervanger van den algemenen rapporteur van de Raad, in plaats van den Hr. Zeppenfeldt, de Hr. Hesseling was benoemd.

Tot herstel van een technische fout bij een vroegere wijziging van de politiekeur, werd er deze avond een nieuwe keur ingediend, welke aan het slot der Zitting nog in behandeling werd genomen en goedgekeurd.

De Hr. van der Linden Schotborgh gebruikte hierbij nog even de gelegenheid om een voorbeeld aan te halen van ontactisch optreden van de politie, met het verzoek aan het Bestuur om toe te zien, dat zulks in het vervolg niet meer plaats zal hebben. Van den Heer Henriquez vernam de Raad dat naar aanleiding van vragen in vorige vergaderingen gesteld, hij een onderhoud heeft gehad met den Procureur Generaal, die spr. mededeelde, dat de H.-borden zullen worden verwijderd, daar waar het voor het verkeer weinig gevaar oplevert en de wegen ruim genoeg zijn, zoals op de Rode weg en Pietermaai, terwijl in de smalle straten het aantal zal worden uitgebreid.

Nog was er binnengekomen een schrijven van den Hr. van Nijmegen Schonegevel, waarbij aan de Raad een afschrift gezonden werd, van een schrijven aan den Gouverneur.

De Ontwerp-verordening houdende nieuwe regeling van de surcéance van betaling, de gelegenheid tot akkoord openende (1935-1936-29) en de Ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van de 30ste Juli 1929 (P.B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdovende middelen (1935 1936 31) werden beide zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Aan de orde was toen de Ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van de 15de Mei 1935 (P.B. 1935 No. 36), waarbij voorlopig wordt vastgesteld de Curaçaose begroting voor het dienstjaar 1936. (1935 1936-32).

De Hr. van der Drift, gemachtigde van het Bestuur, kreeg de gelegenheid de op- en aanmerkingen door de Raad gemaakt in het eindverslag te bespreken.

De Kapitaalsuitgaven van de K.L.M., zo vernamen we, waren het Stationgebouw op Aruba en de inrichting van de hangar op Curaçao.

Door de Raad was verder gewezen op het grote prijsverschil tussen de lijn Colon-Panama en de lijn Curaçao-Aruba. Beide lijnen had spr. echter gevlogen, hij had echter een groot verschil moeten constateren. De lijn Colon-Panama wordt bevlogen door een eenmotorig vliegtuig, dat door slechts een man, den piloot, wordt bediend, terwijl de lijn Curaçao—Aruba onderhouden wordt door een driemotorig vliegtuig, dat bediend wordt door drie man, met name de piloot, de mechaniciën en de radio-telegrafist.

Om de hoge huren tegen te gaan, zal het Bestuur in overweging nemen de instelling van huurcommissies en maximumprijzen voor bepaalde woningen.

Omtrent de ƒ 18.— huur van de woningen der volkshuisvesting, welke enkele leden te hoog vonden, zeide de gemachtigde dat dit een huurkoopprijs was, die wel lager zou kunnen worden, maar waarbij dan het eigendom worden zoveel te langer duren zou.

De uitgaven verder voor de Ambachtsschool besprekende: deze zouden veel hoger worden, wanneer volgens de wens van enkele leden deze onder gouvernementszorg komen zou. Thans wordt aan de school ƒ 20.000 subsidie verschaft plus een gelijke toelage uit de Fortunabond. Wanneer alles op de begroting komen zou, zouden gebouwen, salarissen, pensioenen enz, deze uitgaven verre te boven gaan.

Tenslotte besprak de Hr. van der Drift de subsidie van de Kamer van Koophandel. De contra-argumenten van de Raad werden door hem behandeld en vooral legde hij de nadruk op het belang van het vreemdelingenverkeer.

Nog deed de griffier voorlezing van het ingekomen schrijven van de Kamer van Koophandel, wat eigenlijk geen nieuw gezichtspunt opleverde, daar nu bleek, dat dit schrijven reeds letterlijk in het betoog van den Hr. van der Drift was opgenomen.

Hierna stond de Voorzitter de Hr. Jossy Cohen Henriquez zijn plaats af aan de Vice-voorzitter, om een amendement in te dienen tegen de voorgestelde subsidie.

De heer Jossy Cohen Henriquez stelt voor in zijn amendement, dat het onder-

HET TANA-MEER. Een photo van het Abessijnse Tana-meer, dat een voorname rol speelt in de Italo-Abessijnse conflict, met en primitieve vissersboot.

Voor Hollands sprekende katholieken. De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:
's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis.
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.
Parochiekerk Otrabanda:
's Zondags:
H.H. Missen om 4¾. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.
Lof: 's Avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.
Lof: 's Avonds 7 uur.
Isla kerk:
's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)
Biechthoren — Zaterdag 4-6 uur.
Parochiekerk San Mateo:
's Zondags:
H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis), 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.
In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:
Iedere morgen na de H.H. Missen en iedere avond om 6¾.
's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½

Meditaties voor Ned. Sprekende Katholieken.

Maandagavond a.s. om 8 uur en verder iedere week zullen in de Kathedraal op Otrabanda, meditaties worden gehouden over het het lijden van Onzen Heer.

De Meditaties zullen worden gehouden door den Zeer Eerw. Pater I. de Bruyn.

---

deel sub 13 vervalt (full-timesecretaris) en onderdeel sub 14 (was F 1900) wordt verhoogd met *f* 8000.

Spreker wijst er op, dat de som van *f* 9.900 besteed kan worden, althans grotendeels, aan de propaganda in het buitenland. Wat betreft een full-timesecretaris en de werkzaamheden, die de kamer zich voorstelt in Curaçao zelf te doen, daarvan ziet spreker niet zozeer het belang voor ons eiland in. De verhouding van *f* 5000.— voor propaganda en *f* 8000 voor interne organisatie, zoals de Kamer dat zelf graag zou zien, vindt spreker niet helemaal juist. Hoewel spreker zeker het belang inziet van wat de Kamer op handelsgebied wil, meent spr. toch, dat het aangevraagde bedrag te hoog is. Dit moge goed zijn voor landen als Jamaica en Costa Rica voor ons eiland eiland waar iedereen elkaar kent, en waar de stad maar heel klein is, zal een tourist-guide enz. waarschijnlijk van weinig belang zijn.

Spreker wees er op, dat hij meer vertrouwen heeft in de maatregelen waarvoor de Raad reeds dikwijls opkwam om loodsgelden, accijnzen enz., te verlagen, waartoe het Bestuur ook geneigd is en waaromtrent reeds toezeggingen zijn gedaan.

De Hr. Winkel was voor handhaving van de subsidie. Zijn rede was echter niet zozeer een weerlegging van de argumenten van den Hr. Cohen Henriquez als wel een pleidooi voor een handelsregister, waar de Hr. Henriquez hem zeer terecht opmerkzaam opmaakte.

Maar van een handelsregister was hier nog geen sprake, wanneer dit later in behandeling komt dan zal spr. de laatste zijn, die zich er tegen zou verzetten, dat gelden, die door de handelaren zelf worden opgebracht ook ten goede zullen komen aan de Kamer. Inmiddels echter is het nog niet zover.

Ook de gemachtigde van het Bestuur onderwerpt het amendement Henriquez nog aan een beschouwing, maar deelde ook mede, dat het Bestuur zich niet tegen aannemen van het amendement zou verzetten. We kregen trouwens toch de indruk, dat het Bestuur het niet zo bijzonder eens was met de verlangens van de Kamer van Koophandel.

Na een dupliek van den heer Winkel wordt het amendement Henriquez in stemming gebracht en aangenomen met zeven stemmen voor en vier tegen. Daarna wordt de suppletoire begroting aangenomen.

ALGEMEEN OVERZICHT.

„Terwijl de Senaat aan het vergaderen was, werd Saguntum vernietigd."

Met een variant op dit klassieke spreekwoord, zouden we thans kunnen gaan zeggen: **terwijl de Volkenbond vergadert** over het olie-embargo, wordt Abessynië vernietigd.

De Italianen zijn in de laatste weken nu goed op weg: en al zijn de eerste Italiaanse oorlogsberichten misschien wat overdreven en worden de cijfers der Abessijnse verliezen misschien wat hoog geschat, het blijkt toch wel, dat Italië flink in het voordeel is gekomen, al is dan de weg naar Addis Abeba nog lang en moeilijk.

En intussen vergadert men te Genève met commissies van 13 en 18 enz.

Op verzoek van Eden, die nog niet vergeten is hoe de Engelse publieke opinie zijn voorganger Hoare liet vallen, omdat deze te weinig voortvarend optrad inzake de Sancties, op verzoek van Eden is de commissie van 13 begonnen te onderzoeken, op welke wijze het olie-embargo, wanneer men er tenminste toe overgaat, zal moeten toegepast worden.

Maar of het ooit toegepast zal worden, daaraan twijfelt de hele bond en daarom heeft deze commissie van 13 ook opdracht om intussen een beroep te doen op de strijdende partijen om de vijandelijkheden te staken.

Dat beroep is verzonden en voor 10 Maart wordt hierop antwoord verwacht. Men vermoedt al, dat Italië na de overwinningen wel een hogere toon zal aanslaan. Mussolini heeft dezer dagen verklaard, dat hij wil dat Haile Selasie zal aftreden en met diens opvolger wil hij dan de vredesonderhandelingen beginnen.

Engeland heeft geweldige plannen voor de uitbreiding van leger en vloot. Niet minder dan 49 millioen pond staat op de begroting alleen voor Marine. Maar ook het landleger zal grote uitbreidingen ondergaan en o.a. geheel gemechaniseerd worden. Engeland beschouwt zich als de bewaker van de vrede en om die vrede te bewaren, wil het zulk een geweldige legermacht.

Het is het oude begnisel: si vis pacem, para bellum; maar de geschiedenis van de laatste decennia heeft anders wel bewezen, dat dit een vals princiep is.

Het is bewezen, dat wanneer men vele geweren en kanonnen heeft, men op een zekere dag wil zien, hoe ze in werkelijkheid gebruikt worden.

Dat Engeland niet de bedoeling heeft om de vrede te bewaren, durven we niet te zeggen. Maar het is voor dit land met zulke grote belangen over heel de wereld, heel begrijpelijk, dat, nu alle ontwapeningsconferenties mislukt zijn, het eenvoudig overslaat tot het andere uiterste.

De wedloop der bewapening zal nu in versneld tempo worden voortgezet tot verdere uitputting van de reeds zo zwaar belaste wereld.

Tussen Rusland en Japan wordt ook de tegenstellingen met de dag ernstiger en de verhoudingen meer gespannen.

Het laatste land echter zit nog steeds in binnenlandse moeilijkheden. Enkele pogingen tot kabinetsvorming zijn mislukt en nu we dit schrijven, is Hirota bezig met de vorming van een Kabinet.

In Spanje, zoals te verwachten was, neemt de linkse orientatie langzamerhand een meer strijdlustig karakter aan.

De overwegend linkse gemeenteraad in Madrid heeft de controle overgenomen op de Kerkhoven en er enkele, zelfs particuliere, gesloten.

In verschillende steden ontstaan geregeld godsdienstrelletjes, o.a. is in Alicante een oude bedevaartskerk in brand gestoken.

In verschillende plaatsen zijn aanvallen gedaan op monarchistische personen en hun bezittingen, alsmede op kerkelijke instellingen. In Madrid heeft men getracht en katholiek verenigingsgebouw in brand te steken, maar dit is niet gelukt.

Wanneer we ook lezen, wat er door de amnestiewet zoal vrij gekomen is, dan verwonderen ons dergelijke uitspattingen niet. We verwachten integendeel nog veel ergere. Zo deelde een telegram uit Madrid mede, dat onder de vrijgelatenen aldaar 5 moordenaars bevinden.

Vier van hen waren tot 25 jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens moord op 3 werklieden, terwijl de vijfde een langdurige gevangenisstraf met dwangarbeid te goed had wegens het neerschieten van een tramconducteur.

En van dergelijk gespuis kunnen we nog wat verwachten.

CURAÇAO.

Regenval.

Gedurende de maand Februari gaf de regenmeter van het St. Thomas-college een regenval aan van 31.8 m.m.

In dank ontvangen.

Van de firma S. E. L. Maduro & Sons een lijst over de maand Maart van de stoomschepen van dit agentschap.

Van de K.N.S.M. de lijst van komende en vertrekkende schepen over de maand Maart.

Touristenschepen.

Heden zijn hier op Curaçao de S.S. **Statendam en Empress of Australia.**

Morgen wordt hier verwacht het S.S. Georgic.

Bekendmaking.

Aan den Heer H. J. Pols is ingaande 25 Februari 1936 eervol ontslag als buitengewoon rooimeester op Curaçao verleend.

De Korporaal der Mariniers J. v.d. Geld is van de functie van buitengewoon agent van politie op Curaçao ontheven.

De Heer A. H. M. van Weel, commies ter Gouvernements-Secretarie, is ingaande 26 Februari 1936 in activiteit hersteld en overgeplaatst naar Saba als plaatsvervanger Gezaghebber.

Aan den Heer A. E. Gardiner, leraar bij de Methodisten Gemeente op St. Eustatius is ingaande 1 April 1936, wegens andere redenen dan ziekte, een maand vrijstelling van dienst verleend.

De Heer G. C. Quast is naast zijn functie van kasbeheerder van den Vreemdelingendienst benoemd tot Sub-Ontvanger van den Koloniaal Ontvanger.

De kommiezen der belastingen 2e klasse A. M. Libier, J. V. Monart en D. Kelly zijn bevorderd tot kommies der belastingen 1e klasse.

De Heer J. N. v.d. Veen Zeppenfeldt is eervol ontheven van de functie van plaatsvervanger van den Algemeen Verslaggever van de Koloniale Raad.

De Heer H. A. Hessling is aangewezen om bij afwezigheid of verhindering van den titularis, als Algemeen Verslaggever van den Koloniale Raad op te treden.

K
KRO
O

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.
Zondag, 8 Maart 1936.

1. Wien Neerlands Bloed.
2. De Nederlandse Schilderkunst, door Huib Luns.
3. De KRO-BOYS o.l.v. Piet Lustenhouwer.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. De KRO-BOYS o.l.v. Piet Lustenhouwer.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 Uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie.
3. De KRO-BOYS o.l.v. Piet Lustenhouwer.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. De KRO-BOYS o.l.v. Piet Lustenhouwer.
Paul de Waart.

Welkom.

Met het touristenschip Gripsholm keerden weer op Curaçao terug de Hr. en Mevr. Jossy M. L. Maduro, met dochter.

Met hetzelfde schip arriveerden ook de Hr. en Mevr. S. A. L. Maduro—Brandao en dochter.

St. Thomaskring.

Bij gelegenheid van het 7e Jaarfeest houdt de St. Thomaskring Zondagavond in de zaal van het St. Thomascollege een **f,estelijke jaarvergadering om 8 uur.**

Onze dank voor de uinodiging en de toezending van de agenda, welke de volgende punten bevat:

1. Opening der vergadering door den Voorzitter.
2. Jaarverslag door den Secretaris.
3. Feestrede door den Heer Mr. Dr. M. Da Costa Gòmez.
4. De Verrassing. Blijspel in een Bedrijf.
5. Slotwoord door den Voorzitter.

De nummers worden afgewisseld met muziek, onder leiding van den heer Prof. J. Palm.

De Signalen der Chauffeurs.

We vestigen de aandacht op de bekendmaking in ons blad:

Ingevolge de jongste wijziging in de Algemene Politie-Keur, is het verboden:

1. andere dan enkeltonige geluidsinstrumenten aan een motorrijtuig aanwezig te hebben,
2. meer dan een geluidsinstrument aan een motorrijtuig aanwezig te hebben,
3. signalen te geven wanneer de verkeersveiligheid dit noodzakelijk maakt.
4. andere dan zeer korte signalen te geven.

Door stipte naleving van de nieuwe bepalingen, kan het straatrumoer sterk verminderd worden.

Tevens wordt hierdoor de verkeersveiligheid bevorderd.

Tot 15 Maart zal de Politie in 't algemeen **waarschuwend optreden. Na die datum volgt bij overtreding een procesverbaal.**

J. P. Boskaljon. †

Donderdagmiddag overleed na een korte ziekte de bekende Curaçaose musicus de Hr. J. P. Boskaljon.

Wat de Hr. Boskaljon voor Curaçao geweest is, daarvan behoeven we slechts de oude jaargangen na te slaan van de Amigoe, waarin zijn naam herhaaldelijk wordt vermeld, als de bijzonder kundige kapelmeester van onze Curaçaose muziekcorpsen.

Een der meest waarderende getuigenissen echter vinden we in het jaar 1905 van den Heer J. A. Snijders, 1e luit. der artillerie.

Boskaljon had toen al de dag gevierd, dat hij voor 25 jaren in de Curaçaose militaire dienst trad en deed toen dienst als schrijver op het garnizoenbureau, maar was verder de sergeant-majoor tit. Stafhoornblazer en kapelmeester van het militaire muziekkorps.

Bolskaljon, zo schreef Snijders, was evenals zijn vader, die op bijna 100 dienstjaren kon wijzen (de tropenjaren tellen dubbel) een voorbeeld van trouw en grote plichtsbetrachting.

Op Curaçao geboren en het eiland nooit verlaten hebbende, was hij evenals de meeste Curaçaoenaars van nature begaafd met een grote muzikale aanleg en zonder opleiding **heeft hij zich daarin** ontwikkeld tot een hoogte die bewondering afdwong. Ook als componist was hij niet minder verdienstelijk.

Het was voor den Kapelmeester een zware slag, toen met het garnizoen ook het muziekkorps werd opgeheven. Maar enkele jaren later kwam de Hr. Boskaljon weer Curaçao verheugen met een nieuw korps Sta. Cecilia, dat al aanstonds grote roem oogstte onder zijn kundige leider.

In den heer Boskaljon verliest Curaçao een ijverig, kundig en toch immer zo bescheiden musicus, aan wie Curaçao grote dank verschuldigd blijft. Maar tevens een goed, nobel en vreedzaam mens, die hier geen vijanden kende, maar wel ontelbare vrienden.

Gisterenmiddag had de uitvaart plaats waarbij het muziekcorps S. Cecilia den dirigent de laatste eer bewees. Onder de treurmarsen die gespeeld werden, was een compositie van den Hr. Boskaljon zelf, zijn laatste werk, Adios Sta. Cecilia, en op deze dag voor het eerst uitgevoerd. Ook het corps Scherpenheuvel ging aan de lijkwagen vooraf.

Verder volgden talrijke personen, want de Hr. Boskaljon had velen aan zich verplicht.

Onze deelneming aan familie en het Muziekkorps Sta. Cecilia.

Meditaties voor Ned. Sprekende Katholieken.

Maandagavond a.s. om 8 uur en verder iedere week zullen in de Kathedraal op Otrabanda, meditaties worden gehouden over het het lijden van Onzen Heer.

De Meditaties zullen worden gehouden door den Zeer Eerw. Pater I. de Bruyn.

VOOR CHAUFFEURS.

In de tweede bekendmaking op pag. 4 van dit blad zijn door de politie-autoriteiten enkele veranderingen aangebracht, welke we in dit blad niet meer kunnen opnemen.

In de grond der zaak zijn echter de bepalingen er niet door veranderd.

We zullen deze gewijzigde bekendmaking opnemen in ons blad van Woensdag.

ARUBA.

Het Zeemanshuis.

Gedurende de maand Februari werd het Zeemanshuis te San Nicholas door 224 zeelieden bezocht, tegen 208 in dezelfde periode van 1935.

Het totaal aantal bezoeken gedurende het afgelopen verenigingsjaar bedroeg 2212 tegen 679 in het daar voorafgaande jaar.

Uit al deze gegevens blijkt wel ten duidelijkst, dat het Zeemanshuis reden van bestaan heeft, maar door het groter wordend bezoek moet er vanzelf ook meer gedaan worden teneinde de zeelieden te gerieven.

Deze kosten moeten gevonden worden in vrijwillige bijdragen van lidmaatschap Echter deze bijdragen zijn voor het jaar 1936 zeer miniem. Het Bestuur verzoekt daarom nogmaals beleefd om Uw steun te verlenen door U in te laten schrijven als lid ad *f* 5.— per jaar.

Volgende maand April staat het nieuwe gebouw ter Uwe beschikking, want dan zal dit in gebruik genomen worden.

Er wordt door het Bestuur bovendien de nadruk opgelegd, dat niet-leden geen toegang zullen hebben tot het gebouw; aan deze bepaling zal zeer streng de hand gehouden worden.

Aan instellingen of handelsmaatschappijen welke een reclame in het nieuwe gebouw willen plaatsen, wordt verzocht deze zo spoedig mogelijk te zenden daar binnenkort met de aankleding van het gebouw begonnen zal worden. Echter het Bestuur stelt als voorwaarde, dat dergelijke reclame ingelijst en achter glas dienen te zijn.

Tevens verzoekt het Bestuur aan allen die hiervoor kunnen zorgen, om gebruikte postzegels in te zenden.

Deze kunnen in couvert aan het Zeemanshuis gestuurd worden of aan het adres van het Secretariaat.

Bij de intrede van dit nieuwe verenigingsjaar hoopt het Bestuur op Uw aller medewerking te mogen rekenen, gedachtig het spreekwoord: „Eendracht maakt macht", opdat ook dit 3e verenigingsjaar een succes voor het Zeemanshuis zal worden.

Een verzoek aan den Directeur der Gouvernements Posterijen.

Tot veler teleurstelling blijven de deuren van het nieuwe Postkantoor hardnekkig gesloten.

Bij informatie bleek, dat men de benodigde inventaris nog moest ontvangen, maar voor velen is het toch een vervelend iets afhankelijk te zijn van de privé-posterijen der Pan Am & Lago Marine Dept. Zou het daarom met medewerking van de Gouvernements-posterijen niet mogelijk zijn, dat poststukken te San Nicholas alvast gepost kunnen worden en dat deze poststukken iedere morgen om 9 uur gelicht worden en naar Oranjestad vervoerd kunnen worden?

Hiermede zou het publiek een grote dienst bewezen worden, vooral **met het oog op verzending per luchtpost.**

De K.L.M. maakt steeds reclame om per luchtpost te verzenden en als dit lichaam dit request ondersteunt, bereikt ook de K.L.M. haar propaganda.

Het is te hopen, dat de Directeur der Gouvernementsposterijen te Curaçao ten spoedigste algemeen bekend zal maken, dat het postkantoor te San Nicholas voor het posten van brieven etc. in gebruik genomen kan worden.

Kosten zijn hieraan o.i. niet verbonden, het is alleen maar een kwestie om eens per dag een auto of truck van Oranjestad naar San Nicholas te laten rijden om de post op te halen.

Het bal-masqué der Pan Am.

Zaterdag 29 Febr. werd in het clubgebouw der Lago Oil en Transport Co een balmasqué georganiseerd dat door ruim 350 personen bezocht werden. Onder de aanwezigen waren o.a. dx Wel-Edgestr. Gezaghebber I. Wagenmaker, de Commandant der Politie te Aruba, den Heer H. Kloosterman; de Directeur der Lago, den Heer L. G. Smith; Capt. Rodger der Lago Marine Afd. en andere chefs der Lago.

Er waren diverse aardige costuums en velen hadden van hun maskaradepakje veel werk gemaakt.

De eerste prijs werd toegekend aan een als bloemenmeisje verklede dame, de tweede aan een uitstekende imitatie van den Keizer van Abessynië met zijn ega; de 3e aan een Arabische Bedouine, welke tot grote hilariteit, op een ezel gezeten, de danszaal binnenreed en ten slotte een prijs aan een als Lincoln verkleed persoon.

Het was wel jammer, dat de groep Hollanders als Volendammer gecostumeerd geen prijs bekwamen, want dit groepje op hun klompen en met hun electrisch verlichte molen, welke lustig draaide en waarop het woord „Volendam" prijkte, had men zeker wel met een prijsje kunnen bedenken. Maar tegen de uitspraak der jury valt niet te reclameren.

Ingezonden.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Mr. de Redacteur,

In de laatste weken worden er door een zekere D. Marchena felle, lasterlijke en ophitsende pamfletten verspreid tegen de Katholieken, zowel in het papiamento als in Nederlandse vertaling. Zelfs hebben de hekken van de C.P.I.M. opengestaan om dergelijke voor Katholieken **beledigende pamfletten op** deze tereinen te laten verspreiden.

Nu wordt er wel gezegd. „Een ieder die D. Marchena kent, weet wat men met dergelijk vuil moet aanvangen" of „De Katholieken leggen er werkelijk geen oneer mee in, wanneer ze door een dergelijk persoon worden aangevallen." Maar Mr. de Redacteur, een ieder kent de persoon van D. Marchena niet en Voltaire heeft hier altijd nog genoeg volgelingen, die hem nazeggen: Lieg er maar op los, er blijft altijd wat van hangen.

Deze pamfletten zijn niet alleen beledigend voor katholieke personen, maar ook voor de katholieke groep der bevolking.

Door deze pamfletten wordt een deel der bevolking tegen een ander deel opgehitst en zoals door het laatste pamflet de Paus, een voor Nederland bevriend staatshoofd beledigd.

En ons openbaar Ministerie vindt geen aanleiding om tegen dezen persoon een aanklacht in te dienen?

We lazen onlangs, dat in Nederland een strafvervolging ingesteld werd tegen een winkelier, die het weekblad „der Sturmer" met fel beledigende anti-semietische inhoud verkocht.

Maar kunnen hier op Curaçao de katholieken maar vrij uit beledigd worden?

Zijn we op dit gebied nog niet zover, dat er overeenstemming is met de wetten in het Moederland, die soms hier tot in het abnormale wordt doorgevoerd?

In andere beschaafde landen zijn al de bovengenoemde feiten strafbaar.

Hier op Curaçao niet?

Mr. de Redacteur, de Curaçaose Katholieken zouden gaarne een met redenen omkleed antwoord verlangen op bovenstaande vragen.

U dankend voor de plaatsruimte,

Een aantal Katholieken.

Naschrift der Redactie: Het antwoord op bovenstaande vragen refereren wij **aan het Openbaar Ministerie.**

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 9 tot en met 15 Maart 1936.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Roxy.

Mississippi.
Curly Tops.

In Hollywood.

Les Miserables.
365 Nights in Hollywood.
Wings in the dark.

In Cinelandia.

Strawberry Roan.
Mississippi.
Charlie Chan's Courage.
Young Eagles.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Roxy.

Op hoop van Zegen.
Public Hero No. 1.
Shadow of doubt.
Mark of the Vampire.

Cinelandia.

We live again.
Man with two faces.
George White Scandals of 1935.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

De rijkdom lijkt op zeewater; hoe meer men er van drinkt, des te dorstigen wordt men.

Schaam u meer voor uzelven dan voor de mensen.

Wij menen dat alle andere mensen tevreden leven en dat wij alleen ongelukkig zijn.

Koude teleurstelling doet soms meer pijn dan hete smart.

De beste wil kan wankelen, wanneer men uitstelt.

Einde 1933 had de wereld 42.540.239 radio-toestellen, waarvan Europa er had 18.594.605 of 43.7% en de Ver Staten 43.5%.

Aankomst en vertrek der schepen van 7—14 Maart 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Dakarian	7	Liverpool	8	Cristobal
Tachira	8	New York, P. Cabello	8	Aruba, Maracaibo
Carimare	8	Cristobal	9	Le Havre
El Libertador	8	Maracaibo, Aruba	9	Aruba, Maracaibo
Georgic	8	New-York	8	Cristobal, New York
Falcon	9	Maracaibo	9	P. Cabello, La Guaira, San Juan, New-York
Remuera	9	N. Zealand, Cristobal,	10	Southampton, Londen
Baralt	10	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, S. Martin, Bonaire	—	Curaçao
Wyoming	10	Le Havre	10	Cristobal, Pac. del Norte
Flora	11	New York, P.au Prince, La Guaira, P. Cabello	11	Aruba, Maracaibo
Venezuela	11	Hamburg, Amsterdam,	11	P. Limon
Cuba	11	Le Havre	11	P. Limon
Atlas	11	S. Dom., N. Dom., N. Haiti	—	Curaçao
Midas	11	Atl. Col., S. Haiti, S. Dom.	—	Curaçao
El Libertador	11	Maracaibo, Aruba	11	Aruba, Maracaibo

GEMENGD NIEUWS.

De verwekker van de influenza.

Nog altijd is men op zoek naar den beruchten verwekker van de griep. Maar men is toch in de loop der laatste jaren wel heel wat verder gekomen; het zijn met name de Engelse onderzoeker Andrewes, Laidlaw en Smith geweest, die het waarschijnlijk hebben gemaakt, dat men bij de gebruikelijke „epidemische" influenza met een virusziekte te maken heeft. Hun onderzoekingen zijn sedertdien van verschillende zijden bevestigd: zo door Francis in Amerika, Burnett in Australië. Bij vergelijking van het Engelse virus met het Amerikaanse bleek, dat men bij al die epidemieën met hetzelfde te doen had. Wil dat zeggen dat nu het griepvraagstuk bacteriologisch is opgelost?

Neen, want behalve epidemische opeenhoping pleegt de griep ook losse gevallen, de z.g. verkoudheidsgevallen, te veroorzaken. Voorheen meende men nl. dat de „sporadische" influenzagevallen bacteriologisch of virologisch op dezelfde „hoop" thuis behoorden. Thans begint men daaraan met reden te twijfelen, nu de pogingen vanAndrewes en de zijnen en van andere onzoekers om bij de sporadische influenza hetzelfde virus te vinden als bij de epidemische vorm schipbreuk hebben geleden. Dat schept dus nieuwe verwikkelingen: zou de „griep" niet een enkelvoudig, maar een meervoudig ziektebeeld zijn, dan kan men in sommige opzichten van voren af aan beginnen.

De onderzoekingen werden aanvankelijk vergemakkelijkt toen het mogelijk bleek fretten met het virus van de epidemische influenza te besmetten en later dat frettenvirus ook voor muizen infectieus bleek. Maar de hoop, dat het voor de fret infectieuze virus van huis uit ook voor de muis infectieus zou blijken is helaas niet in vervulling gegaan..

Het mensenvirus moet dus eerst de fret hebben gepasseerd wil men er muizen mede kunnen besmetten. Daardoor wordt de gehoopte vergemakkelijking van het epidemische onderzoek niet verkregen. Wel is men er thans reeds in geslaagd, dit virus te kweken. Wilson Smith heeft nl. in de British Journal of experimental Pathology medegedeeld, dat hem gelukt was in een papje van embryonaal weefsel, afkomstig van kippen, in de bekende vloeistof Tyrode. Door deze geslaagde kweekproeven komt men weer dichter bij het voorlopig gestelde doel van vele onderzoekingen: proeven te kunnen nemen met voorbehoedende onvatbaarmaking. Of men daarmede zal slagen moet men natuurlijk afwachten.

Bekendmaking.

Ingevolge de jongste wijzigingen in de Algemeene Politie Keu[r] is het verboden:

1e. andere dan enkeltonige geluidsinstrumenten aan een moto[r]rijtuig aanwezig te hebben,

2e. meer dan één geluidsinstrument aan een motorrijtuig aanw[e]zig te hebben,

3e. signalen te geven wanneer de verkeersveiligheid dit niet noo[d]zakelijk maakt,

4e. andere dan zeer korte signalen te geven.

Door stipte naleving van de nieuwe bepalingen, kan het stra[at]rumoer sterk verminderd worden.

Tevens wordt hierdoor de verkeersveiligheid bevorderd.

Tot 15 Maart zal de Politie in 't algemeen waarschuwend o[p]treden. Na dien datum volgt bij overtreding een proces-verbaal.

BEKENDMAKING.

In verband met de jongste wijzigingen in de Algemeene Po[li]tiekeur 1917, zijn de bestuurders van meer dan driewielige mot[or]rijtuigen tusschen zonsondergang en zonsopgang verplicht:

1e. Vóór het plotseling vaart verminderen of stoppen, hiervan [tij]dig blijk te geven door een aan het motorrijtuig aangebra[cht] oranje of rood stoplicht;

2e. voor het veranderen van richting een roodlichtgevende, g[oed] zichtbare seinarm in de gewenschte richting uit te steken;

3e. aan de linkerzijde van een rijtuig of handkar tusschen zo[ns]ondergang en zonsopgang een voorwaarts helder wit, licht [uit]stralende lantaarn te hebben en aan de achterzijde een l[an]taarn of verticaal geplaatste reflector, die respectievelijk ro[od] licht uitstraalt c. q. de daarop vallende stralen rood ter[ug]kaatst;

4e. van een motorrijtuig op meer dan drie wielen zonder toezi[cht] op den openbaren weg gelaten, moet bovendien de handrem [in] werking gesteld zijn.

Bovendien is het bestuurders van motorrijtuigen of rijwielen [op] den openbaren weg tusschen zonsondergang en zonsopga[ng] verboden verblindende verlichting te voeren waarvan de st[ra]lenbundel zich hooger dan een Meter boven den beganen gr[ond] verheft:

1e. binnen het Stadsdistrict;

2e. wanneer het motorrijtuig of rijwiel stilstaat;

3e. bij tegemoetkomen van een ander voertuig of trekdier, [...] 100 Meter vóór de ontmoeting totdat men dit voorbij is.

Het is bestuurders van motorrijtuigen verboden, deze te ve[rla]ten, indien zij daarmede in de file der wachtenden zijn opgesteld [...] één der toegangswegen tot de voor het landverkeer gesloten b[rug] Koningin Emma der Nederlanden.

Door stipte naleving van de hiervoren genoemde bepaling[en] wordt de veiligheid van een ieder op den weg verhoogd.

Tot 15 Maart zal de Politie hierin in het algemeen waarsch[uw]wend optreden; na dien datum zal het optreden verbaliseerend z[ijn].

Satyre en humor.

Duitse moppen.

„Hitler, Goebbels en de President der Reichsbank, dr. Schacht, wilden eens rustig in een gewoon Berlijn bierlokaal een glaasje drinken en een stukje eten. Zij gingen op pad en slaagden er in hun incognito te bewaren. Niemand herkende ze. Nu zult u zich afvragen hoe dit mogelijk is. Hitler had namelijk zijn haren gekamd zoals een normaal mens dat doet. Goebbels zeide tien minuten lang geen woord. En dr. Schacht... betaalde.

OP een reis door Duitsland ontmoet Hitler een vrouw met een drieling. Hij laat zijn auto dadelijk stoppen en bekijkt de kinderen waarvoor hij, als bekend, steeds een grote genegenheid aan de dag legt, lang en nauwkeurig. Eindelijk richt hij zich tot de moeder:

„Het zijn prachtjongens. Maar hoe houdt u ze eigenlijk uit elkaar? Er is niet het geringste verschil in ze te ontdekken."

„O," antwoorde de moeder, „dat is vrij gemakkelijk. Deze hier, de kleine Dolf (Adolf Hitler) is reuzenzoet. Met hem hebben wij nooit de minste last. De middelste dien wij Joseph (Joseph Goebbels) hebben genoemd, schreeuwt van 's morgens tot 's avonds. En den kleinen Hermann (Hermann Goering) kennen wij daaraan dat hij drie malen daags huilt om een ander jurkje."

Een klant komt een café binnen en bestelt: „Heil Hitler, een bier". Hij drinkt zijn glas leeg en zegt: „Heil Hitler, nog een bier." Na enige tijd vraagt hij. „Heil Hitler, nóg een bier."

Den waard wordt het dan een beetje te kras en hij probeert den man aan het verstand te brengen, dat één keer „Heil Hitler" wel genoeg is. Waarop de klant antwoordt:

„Zeg eens even, vriend, zat jij in een concentratiekamp of ik?"

Drie reizigers zitten tegenover elkaar in de trein.

„Hè, hè, geeuwt de een.

„Ja, ja," verzucht de ander.

Waarop de derde opspringt: „Mijne heren, wanneer u zich nog éénmaal op dezelfde wijze uitlaat over de regering, dan waarschuw ik de politie."

Een jood loopt als een razende trap op, trap af, gang in, gang uit door een belastingkantoor. Ten slotte wordt hij aangehouden door een portier die hem vraagt of hij iets zoekt.

„Jawel," anwoordde de ander: „Hangt er nu nergens zo'n bordje van „Joden zijn hier ongewenst?"

Hitler, Goering en Goebbels zijn met een auto uit, hebben pech en kunnen niet verder. Ze bevinden zich op een eenzame landweg en ontmoetten daar een boer op een kar. Ze vragen en krijgen toestemming mee te rijden. Als ze even op weg zijn en de boer zich van zijn gezelschap niets aantrekt, zegt Goering, die vlak achter hem zit: „Zeg man, weet je wel wie ik ben?" „Neen", zegt de boer. „Ik ben Goering. „Zo", zegt de boer en kijkt weer zwijgend voor hem. Goering geeft het nog niet op en tracht den boer opnieuw onder de indruk te brengen van het hoge gezelschap, dat hij vervoert. Weet je wie daar achter mij zit," vraagt hij den boer opnieuw. „Neen," zegt deze gemelijk. „Onze Führer Adolf Hitler", fluistert Goering hem in het oor. Nu komt de boer uit zijn apathische houding. En verontwaardigd Goering verdenkend hem er tussen te nemen, voegt hij dezen toe: „Je kunt me nog meer vertellen, bijv. dat die derde dat Joodje, dat achter hem zit, Goebbels is."

Enfant terrible.

Gastheer: „Wat jammer, dat u zo laat komt! Mijn vrouw heeft juist de thee weggeruimd."

Zoontje van den gastheer: „Ja en in de haast heeft ze bijna een kopje gebroken."

Mevrouw had er op gestaan, dat zij die Zondag zou chaufferen. Mijnheer had het wel goed moeten vinden en hij had doodsangsten uitgestaan, zodat het tenslotte bijna een opluchting voor hem was, toen ze twee telefoonpalen en een dikke boom aanreden.

Hij kroop op zijn knieën uit de puinhopen om te kijken wat er van zijn vrouw was geworden. Hij kwam haar achter de carrosserie tegen en zei ze: „Voor al onze kennissen heb jij gechauffeerd! Goed begrepen?"

Oude dame, tot jongetje dat op straat speelt: „Zeg, jongetje, weet je ook hoe laat het is?"

Jongetje: „Het is nog geen zes uur, mevrouw!"

Oude dame achterdochtig: „Hoe weet je dat, vriendje?"

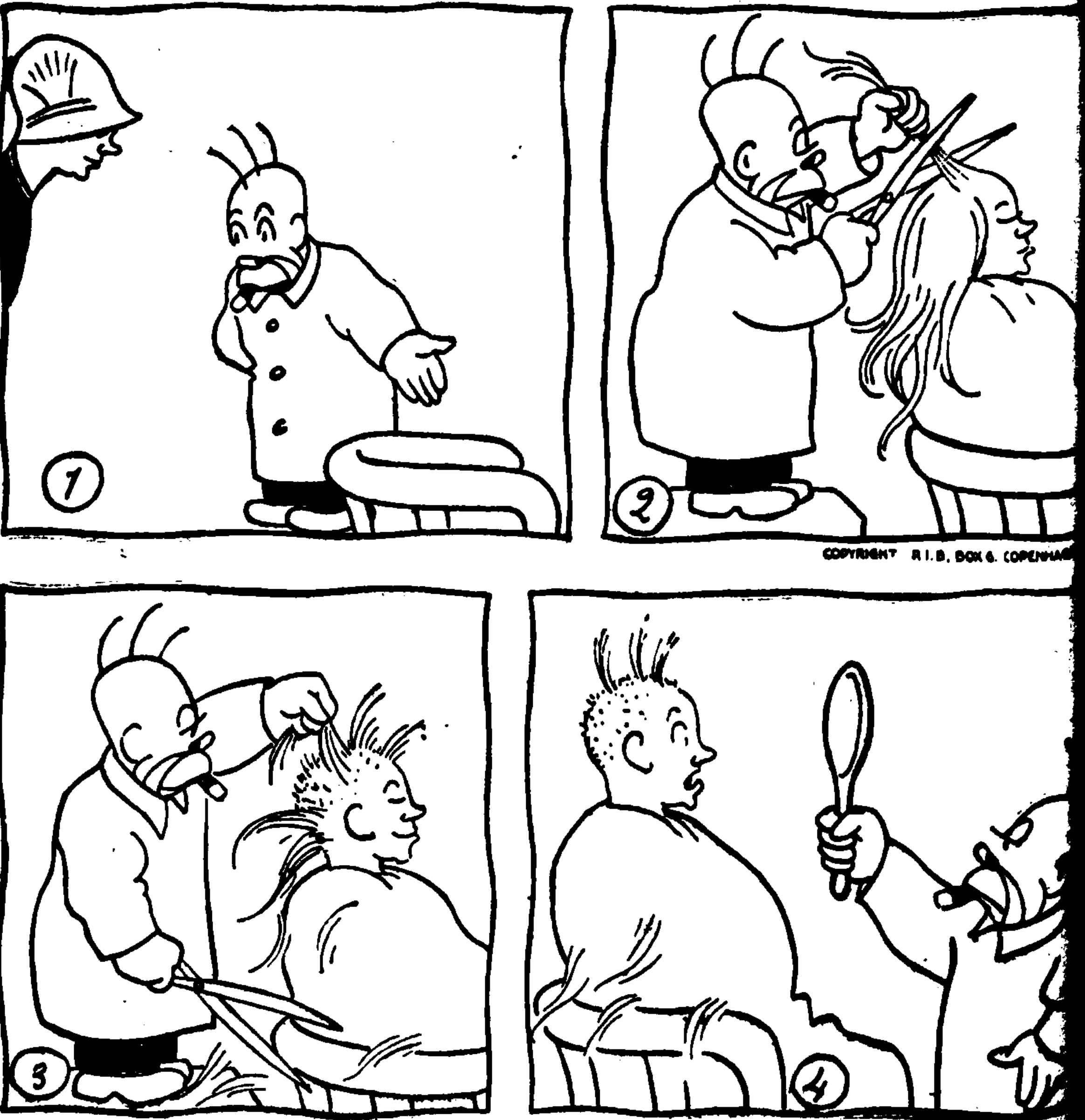
Jongetje: „Omdat ik om zes uur thuis moet zijn en ik ben er nog niet."

„Wat zei je toen je haar ten huwelijk vroeg?"

„Nu, ik heb haar de eerlijke waarheid verteld. Ik zei: Ik ben niets, ik heb niets en ik kan niets, maar ik heb je lief!"

„En wat zei ze toen?"

„Niets."

ADAMSON MAAKT DE MODE.